

VÌ SAO CÓ NGÀY PHỤ NỮ VIỆT NAM?

Nhắc đến ngày Phụ nữ Việt Nam, ai cũng biết là ngày 20-10, và nhắc đến ngày 20-10, ai cũng biết đó là ngày cả nước tôn vinh phái đẹp ở Việt Nam. Nhưng nhiều người lại không biết vì sao lại có một ngày mang ý nghĩa rất đẹp này. Người phụ nữ Việt Nam rất đặc biệt. Họ cần cù, nhưng thông minh, sáng tạo. Họ hiền lành, nhẫn nại, nhưng kiên cường, bất khuất. Thế giới cũng hiếm có những nữ tướng như Trưng Trắc, Trưng Nhị, Bà Triệu, chỉ huy vạn quân, cưỡi voi đánh giặc, khiến quân thù bạt vía.

Thời kỳ chiến tranh chống Pháp, chống Mỹ, không kể xiết những tấm gương phụ nữ dũng cảm, kiên trung.

Nữ Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Võ Thị Sáu, dù chưa đủ 18 tuổi, nhưng đã dám quăng lựu đạn giết chết và làm bị thương 20 tên giặc. Không khai thác được gì từ người con gái ấy, giặc Pháp đã tử hình cô. Khi đao phủ bắt cô quỳ xuống, người con gái ấy quát lại bọn chúng một câu đã đi vào huyền thoại: “Tôi chỉ biết đứng, không biết quỳ!”. Rồi Nguyễn Thị Minh Khai, sau những ngón đòn tra tấn tàn bạo, bà đã lấy máu mình viết lên cánh cửa phòng giam: “Dù đánh, dù treo, càng cương quyết/ Dù kềm, dù kẹp, chẳng sai lời/ Hy sinh phấn đấu vì nhiệm vụ/ Triệt để thực hành chết mới thôi”. Những chiến sĩ cách mạng bình thường của nước Việt cũng kiên trung, gan dạ hơn bất kỳ dân tộc nào trên thế giới. Nữ du kích Trần Thị Khang, em gái nguyên Phó thủ tướng Trần Phương, khi bị giặc Pháp bắt, đã không khuất phục trước những trận đòn thù của chúng.

Nữ sinh là hoa khôi của trường làng vẫn cười vào mặt bọn xâm lược khi chúng nhẫn nha dùng kim rút từng móng tay cô. Quá tức giận người nữ du kích kiên trung, mà bọn giặc bản thủ đã dùng khúc gỗ nhọn chọc xuyên thủng cơ thể cô, treo lên cây và đánh đấm cho đến chết.

Dưới chế độ nửa thuộc địa, nửa phong kiến, tầng lớp phụ nữ Việt bị áp bức, bóc lột, chịu nhiều bất công nhất. Khát vọng giải phóng dân tộc cũng vì thế mà sôi sục trong tâm trí phụ nữ. Những ngày đầu chống Pháp, rất nhiều phụ nữ đã tham gia vào các tổ chức tiền thân của Đảng Cộng sản Việt Nam như Nguyễn Thị Minh Khai, Thái Thị Bôi, Tôn Thị Quế... Các tổ chức như Công hội đỏ, Nông hội đỏ thu hút rất nhiều chị em phụ nữ tham gia. Tổ chức Thanh niên Cách mạng đồng chí hội cũng có nhiều chị em là cán bộ cốt cán. Thực ra, ngay từ năm 1927, đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai đã đứng ra họp mặt các chị em có cùng chí hướng cứu nước thành nhóm phụ nữ. Tuy nhiên, nhóm này hoạt động sơ khai, chưa có chính cương và điều lệ. Dù vậy, hàng tháng nhóm này đều tổ chức các buổi hội thảo để tìm ra con đường giải phóng phụ nữ. Năm 1930, phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh lên cao. Có tới gần 13 ngàn phụ nữ tham gia

cùng nhân dân đấu tranh, thành lập chính quyền. Cũng trong năm đó, đồng chí Nguyễn Thị Thập đã tham gia lãnh đạo cuộc đấu tranh của hàng ngàn phụ nữ ở Mỹ Tho. Ngày 3-2-1930, Đảng Cộng sản Đông Dương thành lập. Trong cương lĩnh đầu tiên của Đảng ghi rõ: “Nam nữ bình quyền”. Đảng đã đề cao phụ nữ và coi phụ nữ là lực lượng quan trọng của cách mạng. Đảng đề ra nhiệm vụ phải giải phóng phụ nữ gắn liền với giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp gắn liền với giải phóng phụ nữ. Đảng cũng đặt nhiệm vụ quan trọng là phải thành lập tổ chức riêng để các tầng lớp phụ nữ tham gia hoạt động. Chính vì thế, chỉ một thời gian ngắn sau khi Đảng Cộng sản Đông Dương ra đời, ngày 20-10-1930, Hội Phụ nữ phản đế Việt Nam cũng được thành lập. Ngay sau khi Cách mạng Tháng Tám thành công, ngày 20-10-1946, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam được thành lập, mà tiền thân là Hội Phụ nữ phản đế Việt Nam.

Ở nhiều nơi trên đất nước, người phụ nữ vẫn còn rất vất vả, cực nhọc, chịu sự bất công. Trong ảnh là thiếu nữ Hà Nhi ở Y Tý, Bát Xát, Lào Cai, cồng cửi từ bé nên không lớn được.

Lần đầu tiên trong lịch sử nước ta, một đoàn thể quần chúng của phụ nữ được hoạt động hợp pháp và công khai, nhằm đoàn kết, động viên lực lượng phụ nữ đóng góp tích cực vào sự nghiệp cách mạng của đất nước.

Đây cũng là lần đầu tiên, người phụ nữ Việt Nam được cầm lá phiếu bầu cử, tham gia các công tác chính quyền và xã hội, nắm giữ nhiều trọng trách trong bộ máy Nhà nước và các đoàn thể quần chúng. Trong suy nghĩ của nhiều người, thì ngày Phụ nữ Việt Nam là ngày 20-10-1946, tức ngày thành lập Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, nhưng thực ra, ngày lịch sử đáng ghi nhớ đó của phụ nữ Việt Nam được bắt đầu từ ngày 20-10-1930, cách nay đã 82 năm. Ngày nay, vị thế của phụ nữ Việt Nam đã được đề cao, tôn vinh hơn bao giờ hết. Phụ nữ đã có quyền bình đẳng như nam giới. Tuy nhiên, ở đâu đó trên đất nước này, vẫn có những phụ nữ đang phải chịu cảnh bất công, điều đó không thể chấp nhận được ở một xã hội hiện đại.

Nhà sử học Đặng Hùng

<http://www.baomoi.com/Vi-sao-co-ngay-Phu-nu-Viet-Nam/121/9570279.epi>